

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta 3.—; „ . . . 4.50
za četrt leta 1.50; „ . . . 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbo brez priložene naročilnice se upravnštvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Vabilo na naročbo.

Prestopili smo z novim letom v XIV. tečaj našega glasila. — Trinajst let smo se borili za narodne pravice primorskih Slovencev in kolikor je bilo v naše moči, izpolnjevali smo vestno svojo nalogo. Naš položaj je resen, kajti tujei smo na lastnej zemlji! Uvažite to, sorojaki, ter ostanite nam zvesti in točni naročniki, ker brez izdatnih denarnih sredstev nam je nemogoče vršiti naš program. — Glasilo našega društva ne deluje v sebične svrhe, temveč v probujenje narodne zavesti. Kolikor več se širi naš list med rodoljubim, toliko sigurnejši nam je uspeh našega dela.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Okoličanom v prevdarek.

I.

Uže večkrat smo se na tem mestu oglasili, govoreč splošno o razmerah tržaških okoličanov in nasvetujoč sredstva, z katerimi bi se dalo vsaj nekoliko še pomagati onemogelji okolici in njenemu prebivalstvu. Ali vse naše in družih besede padle so na pečeno zemljo ter ne obrodile onega sadu, katerega smo si mi, brigajoč se za nje, srčno želeli. Okoličan ostal je v kljub vsem našim prizadevanjem vedno pri svoji trmi in svojeglavnosti.

Noben narod na svetu, ki bi štel tako malo duš, kakor slovenska okolica Trsta — ako se kje na svetu nahaja tako majhen narod, — nima svojega povsem sebe na-

menjenega glasila, kakor uprav tržaški okoličan „Edinost“. Akoprav je organ političnega društva, namenjen tudi drugim Slovincem, obravnavala je „Edinost“ dosedaj skoraj izključljivo zadeve, tikajoče se tržaških Slovencev in okoličanov ter se posebno prizadevala v zadnjih prebuditi narodno zavest, pomagati, kolikor je z dobrimi nasveti pomagati mogoče, njih bēdi ter jih dovesti do pravega prepričanja in boljšega obstanaka.

V to svrhu žrtvovali so se trudoljubni in zavedni sorojaki naši, ki so koj zagledali tukajšnjo narodno bēdo in malomarnost ter sklenoli pomoči narodu krepkejše, razsvetliviši mu ono remotno stanje, v katerem se nahaja.

A celo najnaprednejši in najsrčnejši teh narodnih boriteljev, padel je, rekli bi, podrt v narodnem boju. In tako so izginoli eden za drugim ti blagi značaji, deloma v pre zgodnji grob, deloma pa so odšli v tuje kraje. —

Storili so pač mnogo za nas tržaške Slovence, osnovavši nam marsikako narodno podjetje — ali žalibog njihovo delo obrodilo je vrednega sadu le v mestu, mej lastnimi ožjimi sorojaki, namreč mej tu naseljenimi Slovenci iz družih pokrajin; okolica je ostala nekako slepa do njihovega požrtvovalnega delovanja. Začetek narodnega dela, ki se je sem ter tja pojavil, kmalu je prenehal ali pa vedno še živi otari tje v en dan.

Še vrli Kraševci, ubožnega stanu in potrebnejši od nas samih, pokazali so se v zadnjem času prave Slovence, zbudili se ter marsikje osnovali si društva, ki mej njimi goje vredno cvetlico narodnosti, širijo znanje in oliko mej priprostim ljudstvom, kar je v čast njim in vsemu narodu. Neustrašeni in krepki v značaju osnovali so

si sem ter tja tudi društva, ki jim donajajo primernega dobička ter pospešujejo narodno blagostanje.

Povsod, kjer prebiva naš rod, zbudil se je zadnji ter se začel gibati in kazati svoje življenje. Le tu med nami se redko kje opazuje napredek; živi se tje v en dan, ne da bi se skrbelo za omiko naroda, za njega prihodnost, za prihodnost lastne dece; dà, celo za lastno blagostanje je tu sorojakom našim malo mari, kajti drugači poprijeli bi se kaj bolj dela ter začeli bolje skrbeti za narodni obstoj in individualnost.

Kaj pač razumiš pod imenom narodnost? Ako staviš tako prašanje našemu okoličanu, čudno te bode pogledal, posmehnol se ti zaničljivo ter te prašal: — Je-li si tudi ti tak sanjarski Slovenec? Si-li tudi ti domišljuješ, da bodo Slovenci v Trstu „naprej prišli“? Mene to ne mika: kdor mi daje jesti, zaslužka, temu bodem zvest, tega bodem spoštoval; sicer mi pa vse slovensko prizadevanje ničesa ne donaja. —

In takih posebnih nahajaš v okolici veliko. Rekel bi, v vsakem kotiču naličiš na kakšnega „Kruh in trebuh“, — to jim je vse: srce pa, njegova čutila, lastna omika, lasten duševni in telesni napredek — to se kruto zanemarja!

Ta skepticizem, ta brezobzirnost in nemarnost v vsem, kar zadeva srce, omiko, narodnost in rekel bi tudi, versko prepričanje, kaj nam pač kaže nego dušno pohabljenost okoličanskega naroda? Res je sicer, da človek po današnjih materijalističnih načelih velja, kar plača; a ta rek, ki se nekaterim dobro ne podaja, ker vedo ceniti tudi svoje dušne zmožnosti, podajal bi se pač dobremu delu naših okoličanov.

Človek je po njih misli nesamostojen in odvisen od drugih — od onih, ki mu dajejo dela in za delo denarja, kojega on tako živo potrebuje. Prepričan ti je okoličan, da se on brez bližnjega mesta ne bi mogel preživljati ter bi moral poginoti lakote in po tej svojej krivi ideji, da okoličan ne sme biti samostojen, ampak podvržen in poslušen, uravnjuje svoje čine in svoje načrte.

Ubogi rojak, kako si zaslepljen in kako ti je jasnost tvojih misli otemnel sovražni tujec!

Samostojnost in nezavisnost je pač različna: duševna in naravna, ali telesna. Hlapec je svojemu gospodarju poslušen in pokoren v vsem, kar zadeva telesna dela; rad izvrši ono, kar mu ukaže storiti gospodar, v njegovo (gospodarjevo) korist, dobro vedoč, da je zato tudi plačan. Ako mu pa ukaže gospodar, naj gre v sosedovo skrinjo krast ter naj prinese njemu denar — tega hlapec gotovo ne bode izpolnil, osobito bi pa ukradenih stvari svojemu gospodarju ne prinesel.

Slično temu hlapcu godi se našim tržaškim okoličanom, s to razliko, da oni kradejo sami sebi in iznašajo svojemu tujemu gospodarju, pri tem pa tolažijo svojo zamorjeno vest, rekoč: Slovenec nema budočnosti, narodnost mi ničesar ne donaja; ako sem zvest Slovenec, odtujim si Italijane, moje dobrotnike, in z enakimi podlimi, praznimi izgovori.

Avstrijski Slovani in novi vojni zakon.

II.

Navdušenost torej in jeklena volja državljanov vzmore premagati vse sovraž-

PODLISTEK.

Proza.

Spisal Branimir.

II.

Tri žene je uže pokopal. Vsi ljudje so rekli, da se ne bode več oženil in, da se mu sploh treba ženiti ni. A on, gospod Kimav, mislil je drugače. Res, dejal je, imam šestdeset let, a vendar sem bolj korenjak, kot nekateri pri tridesetih.

Imel je uže dva sina oženjena in tri hčere omožene, pa mislil je: oni so v zakonu, ki so moji otroci, zakaj bi pa jaz ne smel biti? In kmalu po pogrebu tretje žene jel je pomežikovati dekletam in udovam, ki so prihajale v prodajalnico, ali pa jih srečaval na cesti. Ljudje, kateri so ga opazovali, dejali so, da ne bode Kimav dolgo udovec.

Pametnejši so mu branili in tudi njegovi otroci so ga odgovarjali od ženitve; on je imel denar, zatorej tudi ženitveno pravico.

Šel je v drugi trg in oženil se je tam v četvrtič. Dobil je mlado natakario, kojoj bi bil mogel biti oče. Mudilo se mu je tako, da so ju kar prvo nedeljo enkrat za trikrat raz prižnice oglasili.

Redno, vsako leto ob istem času, dobil je sina ali hčer. Vselej se je moral z

ženo nekaj mesecev prej posvetovati, kakšno ime bi dali prihodnjemu otroku, da bi dva ne imela istega imena. Mej mnogobrojnim številom njegovih otrok bi človek dobil lahko vsa imena od Jurja do Milana, od Urše do Angeljice. Gospod Kimav je večkrat dremaje v stolu prešteval svoje otroke, a izvestno je vselej katerega pozabil ter moral je šteti z nova.

Mej mlado ženo in starim možem ni bilo vedno ljubezni, namesto te pa večkrat — tepež.

Ljudje so mu privoščili „zakonsko srečo“ ter blagodušno dejali: „Prav se godi staremu norcu!“

Zbila mu je misel iz glave, da bi se ženil v novič, ako bi zopet postal udovec. — — „Mlada ženka, — star soprog!“

III.

Anže Krikav je imel ženo na smrtnej postelji, Špela Mazač mož pa je ležal v bolnišnici.

Po volji božji umrje mož Špela Mazačeve. Vesela je bila njegove smrti, saj jej ni bilo treba mnogo plačati za njegov pogreb, ampak še veliko je potegnila za njim, kajti ranjcega Mazača življenje bilo je zavarovano.

Anže Krikav bil je pijanček: ni imel zatorej vedno denarcev, katerih je bilo treba za bolno ženo. Ko je bil zopet v denarnej stiski, napoti se k udovi Špeli Mazačevej, uže nekdanjej znanki svoji,

prosit jo denarja na posodo. Špela Mazačeva Krikavu ni mogla odreči prošnje.

Pogovarjaje se, sta se zmenila, da je njej umrl mož, a Krikavu žena tudi ne bode dolgo živela. Oba sta bila jednake misli, toda dalje ni hotel nobeden razvijati svojih namer.

Ko se poslovi Krikav ter mu poda Špela roko v slovo, šepetne Špeli bolj po tihem na uho: „Veš, ti si udova, jaz pa skoraj udovec, iz tega zna še kaj priti.“ In ona mu stisne krepkejše roko ter pravi z veseljem glasom: „Saj morda res, Anže!“ Ločila sta se složno v svojem mišljenju.

Anže Krikav ni živel posebno izgledno. Poznali so ga kot pijanca, preklinjavca itd. Dekleta so pa imele o njem še mnogo družega pripovedovati. Vedele so, da ne gre vsaka varno mimo njega Anže Krikav. Je imel tako dolge roke, da mu je malo katera ušla; vsako je objel in morala ga je poljubiti, sicer je ni pustil. Potem se je hvalil, da ga „štima“ vsa dekleta, ter da je ujel od njih mnogo, mnogo poljubcev; a v resnici so ga sovražile ter mu škodovala, kjer so mogle.

Špela Mazač je drugače živela. Sama je vedno trdila, da živi po božjih in cerkvenih zapovedih ter v strahu božjem, ali sosedje in sosede so rekli večkrat, da grešuje Špela zoper božje zapovedi. — —

Anžetu Krikavu je res žena umrla deset dni po ranjcem Mazaču. Špela je

stala z dvema sosedama baš pred hišo, ko je zapel mrtvaški zvon. Ugibale so, kdo bi se bil preselil v večnost. Mimo pride Krikoveva Urša, katera je vedela vsako novico prva. Vse tri jo h kratu vprašajo: „Strinka, veste kdo je umrl?“ „Kaj bi ne vedla? kaj ni bila Krikavka bolna? ona je umrla, ona!“ odvrne Urša. „O, baš prav!“ vzklikne iznenadjena Špela Mazač. Sosedji se začudeno spogledajo. Špela, videč učinek svojih besed, zarudi in na to zaklepeče v enej sapi: „Oh, revček Anže! ženica mu je umrla, moram ga iti tolažiti. Bog ve, če se bo zopet oženil?“

Sosedji ste šli domov povedat novico svojim, Špela pa še enkrat tleskne z rokama, se nasmehne ter zašepetne sama pri sebi: „O, lej, lej, kakor nalašč!“ Zatem gre v sobo, se preobleče in krene h Krikavu, kakor je dejala, tolažiti Anžeta. Pa tolažnice Krikav ni potreboval, ker skrb in žalost si je znal sam dobro proganjati. Zaradi umrle svoje ženo je bil kmalu potolažen; dejal je: „Ker ti nisi hotela pri meni živeti, bo pa druga; nič zato!“

In res je bilo tako. Dobil si je drugo in sicer Špelo Mazačovo. Krikav bi bil rad na sv. Alojzija dan svatoval in godoval, a Špeli se je močiti tako mudilo, da še štirinajst dni ni mogla čakati. Ljudje, ki so to videli, so se čudili in dejali: „Take so naše — pobožne udove!“

(Dalje prih.)

nike. Ministerstva tedaj naj bi pred vsem gledale prikupiti se svojim podanikom, pridobiti jih z dobrimi zakoni in pravico-ljubnostjo. Ako bi državljani sami vlade bili veseli, ker jim je z modrim postavo-dajstvom pomagala do srečnejše sedanosti in trdne prihodnosti — pripravljani bi bili tembolj žrtvovati se za to svojo občno domovino.

Ako listamo po zgodovini avstrijskih Slovanov, je-li vidimo kje, da se je našim prednikom pravica godila? Ali se godi morda nam v sedanjem veku živočim? Ne! Slovan v Avstriji se še vedno zane-marja, v tem ko se povzdiguje ter obilnejša pravica godi drugim narodnostim, osobito pa nemški. Slovan v Avstriji zgubil bi bil uže svojo narodno individualnost, ako bi se zanašal zgolj na vlado, ako bi zgolj od zadnje pričakoval rešitve.

Okrepčal in ojačil se je ponajveč sam ter v lastno izomiko in napredek žrtvovaj svoje krvavo zaslužene vinarje in dan na dan zbira in skuplja, da je donese na žrtvenik domovine ter pomaga v to, da se njegov narod izomika ter duševno postane neodvisen od drugih narodov. Akoprav so Slovani v Avstriji v izdatnej večini ter si je misliti, da bi se vlada uprav na nje v prvej vrsti ozirala ter je vzela posebej v svoje pokroviteljstvo, v realnosti se tako ne godi, temveč pač čujemo vedne tožbe za krivicami in zaprekami, ki se delajo slovanskemu razvitku. Navzlic temu pa smo opazili o debatovanju nove vojaške postave čuden slučaj, ki je ravnodušnega in nepristranskega opazovatelja javnega življenja v Avstriji izvestno osupnil.

Uprav oni narod, ki je najbolj zane-marjen, glasoval je prvi za nove krvne žrtve, katere tira vlada od svojih podanikov. Slovanski poslanci namreč so koj vladi pritrčili v njenih načrtih ter glasovali za vsprejem novega vojaškega zakona, v tem dobro umeč misli slovanskih podanikov Avstrije sploh: V državnej moči obstoji tudi naša narodna moč.

O tej priliki videli smo v državnej zbornici tudi drugi tem čudnejši pojav. Nemški levičarji so se namreč novej postavi upirali, a konečno so glasovali za njo samo za to, ker neki pomnoženje vojskine moči v Avstriji je prepotrebno radi zveze z Nemčijo, katera je, kakor znano, do zobi v orožju.

Našel se je sicer neki poslanec, ki je tirjal razorožitev Avstrije in njeno zvezo z Rusko.

Mi nismo nasprotniki zveze Avstrijske z Rusijo; da, mi si take zveze želimo, dobro vedoč, da imati ti dve državi v raznih krajih skupne interese, osobito pa na balkanskem poluotoku. Želimo je tembolj, ker bi se na tak način naša država rešila nemškega vpliva ter bi smela računati na severnega zaveznika gotovo sigurneje, nego na toliko razupito nemško ligo, pomisleč, da je Ruska Avstriji storila uže velike usluge v najkritičnejših trenutkih, v tem ko nemški iredentizem v Avstriji vedno raste in rastejo njegove pretirane zahteve.

O tej priliki se je sicer tudi od slovanske strani očitala vladi slaba skrb za svojo vojsko glede trdega ravnanja z močtvom in prepiche hrane; — vse to pa v prid državljanov, z katerim, ako se jih sili v vojske, naj se v času vojaške službe tudi milejše ravna in jih boljše prehranjuje.

Glavni smoter pa: ojačenje naše države in njen ponos pred zunanjimi, ostal je slovanskim poslancem vedno pred očmi, kakor tudi blagor države sploh.

A nemška stranka pokazala je o tej priliki, koliko jej je na srečo blaginja države in koliko more zadnja računati na njih udanost.

Tu se je pokazal pravi patrijotizem avstrijskih Slovanov, ki so dosedaj ob vsakej priliki prvi prišli vladi v pomoč ter podpirali njene namene.

Čuda res, da je uprav oni narod vladi nehvaležen, katerega tako rekoč nosi na rokah ter mu dovoljuje, česar si želi; ta

jej deluje nasproti; a narod ki je še vedno zapuščen, ji je krepka podpora.

Iz tega je jasno razvidno, na katerega izmed svojih narodov bi se morala avstrijska vlada pred vsem ozirati ter gledati, da se mu z blagim zakonodajstvom in pravico-ljubnostjo prikupi ter vanj zasađi ono toliko važno čut, ki je nad vse orožje in vojskine priprave, namreč: **p r a v o n a v d u š e n o s t d o s v o j e o b č n e d o m o v i n e A v s t r i j e !**

Kaj je pač temu vzrok, da se Avstrijski Slovan za svojo vlado toliko poteguje ter jej skazuje svoje čute udanosti in zvestobe? Nehvaležnost je Slovanom tuja lastnost; miroljuben in dobrasrčen avstrijski Slovan zré še vedno v boljše bodočnost.

V njem nema odmeva izdajski duh — to kar želi doseči, želi postavnim, pravičnim potem; on upa v milejšo usodo a zadnjo upa zadobiti si od vlade same.

Uvaževajoč vsakdanje njegove tožbe po zatiranju, kakor tudi marsikatero protia-vstriske čine drugih avstrijskih podanikov, — morala bi pač vlada enkrat spoznati, na katerej strani jej je iskati pravega domoljuba in odkritosrčne zvestobe in kje zjalastega šovinizma in izdajalskih namer ter po tem uravnati svoje daljno postopanje z enimi in drugimi.

Iustitia regnorum fundamentum — temelj državam je uprav pravica. Ensko smo obteženi vsi narodi, podaniki avstrijske vladi, enake davke nam je vsem plačevati; naj bi tedaj uživali vsi jednako svobodo!

Letos so se slovanski zastopniki na vse kripilje borili, da bi svojim sorojakom priborili poboljška v narodnem obziru; a leto je uže preteklo, mi smo pa še vedno na istem stališču z prav nezadovoljnim poboljškom; pač pa smo dobili novih bremen, mej katerimi najznamenitejši je novi vojaški zakon!

Nadejamo se, da morda čez leto dni nam bode možno zabeležiti v knjigo slovanske povestnice nov pridobitek in nov napredek!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Gališki deželni zbor se je sešel 3. t. m. V kratkem zasedanji ima še rešiti vprašanje o propinaciji ter nekoliko drugih predlogov.

Na Dunaji je bil te dni zbor socialno-demokratske stranke. Razpravljajo se je o mnogih vprašanjih, tikajočih se delavcev. Najživahnejša je bila debata o delavskih komorah. Vsi govorniki so se izrekli proti dotičnemu načrtu, izdelanem v državnem zboru. Sklenolo se je resolucija, kako naj bi se rešilo to za delavce jako važno vprašanje. Zanimiva je bila tudi razprava o šoli. Tu so govorniki kaj živo napadali Liechtensteina in njega nazadnjaški šolski predlog. Protestovali so proti vsacemu poskusu omejiti naobrazo naroda tako, kakor to zahteva Liechtensteinov predlog. Sklenena je bila resolucija, v katerej pozivljejo vse zastopnike naroda, naj se krepko potegnejo za prava preprostega ljudstva, naj ne dovoli, da bi se kratile uže tako in tako skromne pravice, naj bi se mu ne zapirala pot do omike in naj bi se ne izdajali v oblast „mračnjakom in nazadnjakom“. Ako bi pa to storili, pala bi odgovornost za vse hude posledice takega dejanja na one poslance, ki so zakrivali tak zakon. Dotična resolucija ima krepkih izrazov proti „nazadnjakom“ v izobilji, kar nikakor ne povišava njene vrednosti.

V B u d i m p e š t i je navada, da o novem letu izustijo voditelji madjarske države in politike govore, ki nam kažejo program, katerega so bodo držali v nastopajočem letu. Tudi letos se je poklonila deputacija državne zbornice ministerskemu

predsedniku. Njen govornik je bil grof Julij Szapari, bivši finančni minister, o katerem so nedavno pisali, da kani preiti v opozicijo proti sedanji vladi. O novem letu je grof Szapari temeljito ovrgel vse take trditve ter jasno pokazal, da je najzvestejši zaveznik Tiszine vlade. V svojem govoru je proslavljal Tiszo kot državnika, človeka in očeta. Trdil se je dokazati, kako je Madjarska napredovala, od kar je Tisza na krmilu. Sploh pa je imelo vse to bolj družinski, nego političen značaj in nam je samo v dokaz, da ima Tisza mo-gočno in udano stranko za seboj ter da mu je osigurana še jako dolga doba ministrovanja. V svojem odgovoru ni se taktično Tisza skoro nič vnanje državne politike, ter ni ne z besedico omenil balkanskih držav; katere so pa vendar njemu in vsem Madjarom tako na sreci. Rekel je samo, da od nikoder ne preti nevarnost in da se ni bati vojske. — To je čudno, da so letos Madjari tako malobesedni o vnanji politiki, o katerej so druga leta v tem času tako oblastno govorili.

Hrvatom je dala njih madjarska vlada za novo leto poseben dar; odstavila je župana zagrebskega g. Badovinca, češ, da se je pregrešil proti obstoječim predpisom; znano je pa, da ga je imela zaradi tega na zobu, ker jej je bil političen protivnik. Madjari na Hrvatskem napredujejo korak za korakom; — kmalo napoči dan, ko bodo vsa hrvatska prava — samo še na papirji.

Vnanje dežele.

Glasi ruskega vnanjega ministerstva piše, da nastopajoče leto ne budi onih skrbi, kakor jih je lansko leto, kajti vse države si prizadevajo ohraniti mir. Nikdo več ne verjame bajke, da bi hotela Rusija napasti Nemčijo; ves svet ve, da Rusija želi samo ohraniti mir. Francija pa tudi nima druge skrbi, ker se pripravlja na veliko svetovno razstavo. — Zastopnik perzijske vlade na ruskem dvoru je dobil o novem letu podobo svojega vladarja v jako lepem, z dragimi kameni odičenem okvirji. To tolmačijo v Peterburgu tako, da je hotel Šah s tem cdlikovati poslanika, ker si je največ prizadel, da odstrani vse neprilike in razjasni nesporazumke mej obema državama.

Velika skupština srbska je uže zvršila svoje delo ter zaključila zasedanje. Novi ustavni načrt je bil vsprejet z veliko večino; zanj je glasovalo 494 poslancev, proti 73, nekoliko zastopnikov je manjkalo in 17 jih ni glasovalo. Vodja kljubujočih radikalcev, Tajišć, je govoril jako zmerno in stvarno. Kralj Milan je dosegl svojo svrhu, a vendar ne tako lahko kakor si je mislil. Oni možje, ki so glasovali proti kraljevej želji, so si nakopali njegovo jezo na glavo; da, nekateri listi trde, da je Katić, poleg Tajišća najimenitnejši pristaš radikalne stranke, uže zaprt zaradi „veleizdaje“. Kralj, ki je dal to povelje, je hotel menda koj pokazati, kako svobodo govora in glasovanja hoče podeliti zastopnikom svojega naroda.

Na R u m u n s k e m si je vlada priborila zmago nad starimi konservativci v državnem zboru. Pri pretresanji vprašanja o svobodnih pristaniščih je bil vsprejet predlog vladne stranke in zavržen oni konservativcev. Stari konservativci štejejo v svojej sredi vse rumunsko plemstvo ter so odločni pristaši Rusije in nasprotniki tako zvane „zveze miru“.

Za dopolnilo volitev, ki se bode vršila dne 27. t. m. v P a r i z u, zanimajo se vse republikanske in monarhistične stranke. Republikanci se pa pripravajo meji seboj, mesto da bi se složili, zato podležejo in brčkone bode izvoljen Boulanger. Govori se o raznih kandidatih, nekateri celo trde, da kani Floquet odložiti svojo čast kot ministerski predsednik, da kandiduje proti Boulangerju. — Francija je za eno stranko bogatejša. Komunisti in revolucionarci so se složili v stranko, katere proglašje podpisalo nekoliko državnih poslancev, nekda-

njih komundarov in drugih. Ti ljudje trde, da more samo revelucija rešiti ljudovlado na Francoskem.

N e m š k i cesar, ki sicer jako rad govori, ni prav nič govoril ob novem letu o priliki sprejemanji deputacij in diplomatskega kora. O vnanej potiki nemški ni črnil besedice. — Bismarkovo glasilo trdi, da bode novo leto boljše od preteklega in da se ni bati vojske. V kra-kem bode pa slikal v državnem zboru poslan-cem zlodja na steno ter zahteval, da mu dovoli nove kredite v pomnoženje topničarstva.

N a Š p a n j s k e m so v prestolnici ob novem letu pokale petarde pred vrati nekaterih ministrov in drugih znamenitih mož. Žrtve ni bilo nobene; vlada se dela, kakor da bi jej to bilo ravnodušno, v resnici se pa zelo boji, da ne navstanejo v kratkem resni nemiri v deželi.

D O P I S I .

Iz tržaške okolice 3. januarja 1889. (Izv. dopis). Zvedeli smo iz gotovega vira, da mestni uradnik g. Bocardi pobira po nekemu okraju tržaške okolice prav zlo vmazano perilo — ter je nosi v svojo žehtnico — „sezione scolastica, 3. piano“ — da je požehta. Finale te velike žehte nas bo podučilo, kdo je v Trstu pravi gospodar, ali mogočni magistrat, ali c. kr. namestništvo. Nekaj let sem — pravo pa ne moremo pozvediti v marsikaterih naših važnejših zadevah; — kdo vendar je v Trstu pravi postavni zapovedovalec?

Tetika „Triesterica“ nam bi odgovorila gotovo tudi v tej zadevi prav jasno tako le: „Gutter Gott im Himmel! Leut! warum so viel Lärm? Ist ja nichts anderes als ein dummer Bubenstreich — Bubenstück — lauter Lapalien!“ Pa vendar se misli, da bode pri tej obravnavi tudi neko drugo človeče — ki z žlico brije magistratove doktorje — občutilo resnico laškega pregovora: „Ogni groppo viene o prima o doppo al pettine.“

Tudi o nekem učitelju in učiteljici: bi se dalo kaj lepega povedati, ali pustir to za danes. Prihodnjic nekaj družega.

Iz Barkovelj 2. januarja 1889. (Izv. dop.) [Pro Patria in podružnica sv. Cirila in Metoda]. Nedavno ustanovilo je društvo „Pro Patria“, katerega namere so dovolj poznane, na Greti svoj otročji vrt, katerega obiskuje preveliko število slovenske dece, koja je s tem lastnemu narodu izgubljena.

Lahoni so si znali izbrati prevažno mesto v svoje namene in kakor se čuje, odločilo se je pri občnem zboru „Pro Patrie“ v Trstu, da se ustanovi v okolici še jeden otročji vrt in sicer kjer je po mnenju „gospode najbolj potreben“. Odločili so baje baš Barkovlje v te namene. Tržaški okoličanski Slovenci pa zaradi teh sklepov ne smemo obupati, temveč izbijati moramo „klin s klinom“ — vsaj po svojej moči. Nikjer ne preti narodnosti našej pogin tako, kakor baš na Greti in to so sprevideli naši rodoljubi. Vsled sklepa nekaterih domačih narodnjakov, posvetovalo se bode v nedeljo 13. t. m. v krčmi „pri Ferlugi“ na Greti o ustanovitvi podružnice sv. Cirila in Metoda. Brezdvojbeno pride k temu posvetovanju lepo število rodoljubov iz Rojana, Barkovelj in Grete. Moje mnenje je, da bi se dalo napraviti baš na Greti močno podružnico sv. Cirila in Metoda in potem naj bi se skrbelo, da se skoraj napravi i otročji vrt.

Rodoljubi iz Barkovelj, Grete in Rojana! Pokažite, da ste še tu na domačih tleh, da vas ni še podrla tujčeva sila; zberite se v nedeljo 13. t. m. mnogoštevilno v krčmi g. Ferluge! Posvetovanje bode se vršilo ob 3½ uri popoldne in vsekakor bi bilo dobro, da se ga vdeleži tudi naša gospoda iz Trsta. Na svidenje 13. t. m. v Barkovljah, da se vzajemno stavimo v bran nasilstvu „Pro Patrie!“

